

Hlub!

Ander werk van Adrie Krijgsman:

Weefsels, filosofische bespiegelingen (2024)

De vergeten filosoof, een reis in het spoor van
Pierre Bayle (2024)

De lente van 23, reisnovelle (2023)

Tergus, roman (2022)

Dwarswegen, oeuvreoverzicht beeldend (2022)

Bitter, gedichten (2021)

De eerste golf, bespiegelingen in coronatijd (2020)

Pandemisch, COVID-19 gedichten (2020)

Lopen! Reisnotities van een taaie bejaarde (2020)

De derde klok, roman (2019)

Verzameld gebied, gedichten (2019)

Tijdgeesten over de tijdlijn, een relaas (2019)

Adrie Krijgsman

Hlub!

een vertelling

© 2024 Adrie Krijgsman

Omslag: Adrie Krijgsman

Uitgegeven bij Brave New Books

ISBN 978 94 6501 794 5

NUR 300

www.adriekrijgsman.nl

Is dit mijn einde? Doodgaan onder de wangen van een kwijlende hond? Is dit waar ik mijn hele leven onbewust naar heb gestreefd? Dit hier? Om hier, als geneutraliseerde soldaat, te liggen creperen op een door de welwillende wereld verlaten strook zand? Het is werkelijk niet te geloven, deze ellende. Soms ook weer wel, dan veracht ik de wereld en wens ik hem een *rigor mortis* toe. Ik hoef mijn ooglid maar even op te trekken of ik zie die smerige hond. Telkens komt hij terug, die kwijlende mastino met zijn flabberende flappenkop. Ik houd niet van kwijlhonden, van geen ene hond. Ik ben nooit eigenaar van een hond geweest. Dat zou ik me wel herinneren, lijkt me, als ik weleens een huisdier zou hebben gehad. Ik heb nooit een onderworpen huisdier willen hebben om me op af te reageren, om als kleuter tegen zijn knuffel mee te kletsen, om aan een lijntje uit te laten of luidkeels te bevelen. Ongeacht het wel of niet bezitten van een hond, het wel of niet-hebben van een hond als huisdier, is nu dit ongevraagd in mijn territorium opgedoken beest, een fors geschapen reu, onuitstaanbaar dominant. Het maakt me panisch. Bovendien

stinkt het naar zeewier. Het is een vies, smerig stinkbeest, dat goor uit zijn bek stinkt, naar oud, rottend zeewier. Tenminste, ik denk dat het zeewier is, zeker weet ik het allemaal ook niet. En als het niet écht de geur van zeewier is dan doet het me wel sterk denken aan de geur van zeewier. Niet aan gezond zeewier, niet aan het licht zilte, met een vleugje umami omgeven zeewier. Geen gezond zeewier, verre van dat, dan zou ik het met een vleugje umami wel lekker vinden. Het culinair opwindende karakter van umami heb ik pas kort geleden ontdekt. Voordien kende ik het niet. Ik kende de reputatie van de smaak niet, wel de smaak zelf, maar dat die smaak een naam had, daar wist ik dus niets van. Die naam was me nooit ter ore gekomen, umami. Het is een gebrek in mijn taalarmoedige opvoeding. En ergens wel logisch, want in de keuken van mijn moeder werd niet 'umami' gekookt. Voor liefhebbers van hartig is umami een heerlijke smaak. En daarmee ook geur, want die hangt samen met smaak. Geur en smaak zijn een twee-eenheid. Van de vijf bekende basissmaken zout, zoet, zuur, bitter en umami, is umami mij, denk ik,

wel het liefst. Ik houd nu eenmaal van hartig. Ik ben hartig. Een tikkeltje pittig! Al lijkt dat in mijn situatie wat simpel geredeneerd. Een pittig persoon op het randje van de dood, dat lijkt een flauwe grap te worden. Van het wier is dit de rottingsvariant, zeker weten. En het heeft een smerige stank, dat rottende zeewier, iets zwaveligs. Zou de hond eerder vandaag een rottende dode vis hebben verorberd? Of een uitgekotst restje *spaghetti vongole* met Hollandse kokkels? Het samenspel van kou en walging begint zich al aardig te wreken. De temperatuur is met het vallen van de avond sterk gaan dalen en het is godsgruwelijk koud aan het worden. Zó stervenskoud dat ik amper kan ruiken. Bij extreme onderkoeling reageren de geur-receptoren minder goed op prikkels, heb ik me laten vertellen. Alleen de sterkste geur wordt welbewust waargenomen, zoals nu de geur van zeewier, die wordt dan relatief scherp geroken. Maar feitelijk, denk ik, neem ik toch alleen de vochtige, vieze adem van het beest waar. Die adem, en veel meer ruik ik nu niet, markeert in feite mijn hele belevingswereld, een wereld die me het meest aan rottend

zeewier doet denken, met zo'n vissige geur en met het gewaagde aroma van nat gemaaid gras en een bedeesd vermoeden van zwavel, als bij een bedorven ei. Wel minder sterk dan bij de poel van vuur en zwavel, denk ik, waar naar verluidt de duivel in werd geworpen en waarin ook het beest en de valse profeet rondrijven en waar een eeuwige kilte omheen hangt. Die poel ben ik te dicht genaderd, want ook al voel ik vrijwel niets, ik heb het nog nooit zo koud gehad. Versterkt nog door angst, of door vrees voor de dood, voor het niets. Nog nooit heb ik het zó koud gehad, mijn hele lange leven niet. Ik doe mijn ene nog functionerende oog even dicht, open het weer en kijk of het kwijlende beest al opgehoepeld is. Een domme, naïeve gedachte. Ik probeer de hond, die steeds meer op een lelijk monster gaat lijken, met stevig stemgeluid te verjagen. Meer kan ik niet doen. Zelfs mijn streng bevelende: rot op! komt het geluidsniveau van een gesmoorde pijnkreun nauwelijks te boven. Dat kreunen maakt geen enkele indruk, wat ik me best kan voorstellen. Ik moet het er mee doen, in mijn huidige, hoe noem je dat? In mijn onderhavige conditie, ja,

dat is het, dat zal het ook voor de mastino wel zijn. In mijn onderhavige conditie ben ik voor die grijze rothond immers een overduidelijk in rang gedegradeerde, verlamde alfa reu, een op sterven na dode concurrent. Al bijna een prooi. En zo'n halfdood aangespoeld wrak zou aanspraak willen maken op leiderschap? Zo werkt dat natuurlijk niet. Het zou onvervalste eigenwaan zijn om te denken dat zo'n wrak als ik op dit moment ook maar iets zou kunnen leiden. Echt niet, ik kan nog amper mijn eigen leven leiden nu. Bij actief leven en welzijn was dat nooit een probleem. Maar nu? Nu ik hier immobiel lig te creperen en ik al grotendeels dood ben, ik al een aangekondigd lijk ben! Ik voel dat de dood in krabbengang rondom mij heen sluipt. Ik kan de dood niet zien vanwege die vieze flappen die mijn hoofd grotendeels bedekken. Ze ontnemen mij het toch al ernstig beperkte blikveld en ik ben als de dood dat ze mij zullen verstikken. Een bizarre manier om dood te gaan, stikken onder de kwijlwang van een mastino. Ik kan er niets tegen doen. Wat kan ik doen tegen die flappen? Vanuit mijn mentale schemerzone kijk ik naar wat er nog

mogelijk is. In het alleruiterste geval zal ik me moeten doodvechten voor mijn positie in de rangorde. Ik kan vechten met gekrijs, zoveel als ik uit mijn keel kan persen, wat minimaal is. Ik kan knippen met mijn ene oog. Ik kan spugen. Ik zou kunnen vechten tot de dood. Maar vechten lijkt me in op dit moment iets te veel gevraagd, is roekeloos overmoedig. Tot dat doodvechten komt het niet, niet nu, want bij een acuut opstekende windvlaag schiet het abrupt olijfgroengekleurde, met een embleem gebrandmerkte monster, kwijlspetterend weg over het strand. Dat kan ik zien nu die flappen eindelijk weg zijn. Ik zie het, met mijn ene nog functionerende oog. Het monster gaat er met lange golvende sprongen vandoor, soms heel kort even dansend, in het donker, bij enkel het flauwe schijnsel van een rode halve maan. Of lijkt ze zo rood, door de oranjerode gloed, die fluctuerend oplaait achter de horizon? Verder zie ik alleen nog een paar lantarenpalen bij het strandpaviljoen, waar de duinovergang is. En heel ver weg het heklicht van een schip, op zee, denk ik, in elk geval een licht. Maar mijn blikveld is erg beperkt, veel kan ik niet zien.